

Інформаційний звіт про роботу громадської організації «Черкаське обласне відділення Української бібліотечної асоціації» у 2025 році

У 2025 році (станом на 01.12.2025 р.) кількість дійсних членів відділення становить 120 осіб.

Діяльність ГО «Черкаське обласне відділення Української бібліотечної асоціації» (ГО «ЧОВ УБА») у 2025 році здійснювалася згідно «Положення громадської організації «Черкаське обласне відділення Української бібліотечної асоціації» (Нова редакція), стратегічних напрямків та цілей «Стратегії Української бібліотечної асоціації на 2022-2025 роки» та інших законодавчо-нормативних документів.

Серед пріоритетних напрямків роботи ЧОВ УБА були :

- консолідація бібліотечної спільноти Черкащини задля якісних змін територіальних громад, подолання викликів воєнного часу та відновлення, сталого розвитку українського суспільства;
- сприяння впровадженню інноваційних напрямків роботи в бібліотечних закладах області задля підвищення якості життя громад та особистості;
- популяризація моделей кращих практик промоції читання;
- співпраця з активними громадянами, громадським сектором, бізнесом, органами влади, іноземними та міжнародними організаціями;
- забезпечення організаційної стабільності ГО «ЧОВ УБА».

Засідання Президії ГО ЧОВ УБА у 2025 році відбувалося шість разів, що підтверджено Протоколами. Обговорювалися питання звітності та планування роботи відділення, проведення круглого столу з міжнародною участю «Подвижники національного відродження: Лев Биковський і Василь Доманицький», проведення тренінгів з інформаційної та комп'ютерної грамотності, промоції читання, подання кандидатур на відзнаки Української бібліотечної асоціації та інші.

Ціль 1: Впровадження та просування інноваційних моделей діяльності бібліотек

- 1.1.** Президія та члени ЧОВ УБА впродовж року долучалися до онлайн-проєкту «Говоримо українською про Україну»: розвінчування російських міфів про історію України». На платформі ZOOM щоквартально відбувалися лекції істориків ЧНУ ім. Богдана Хмельницького з метою донесення правдивої історії України. <http://new.library.ck.ua/index.php/korystuvachu/novyny/stepan-bandera-liudyna-ta-lehenda-onlain-zustrich>

- 1.2. З 20 жовтня по 31 жовтня 2025 року на базі Черкаської ОУНБ імені Тараса Шевченка відбувся онлайн-тренінг для координаторів Хабів цифрової освіти Черкаської області «Бібліотеки розвивають цифрову грамотність задля посилення стійкості громад та відновлення». Навчання відбувалося за темами: Платформа «Дія.Освіта» та її можливості для бібліотечних хабів, кібербезпека, бібліотека – центр психологічної допомоги, основи та безпечне використання штучного інтелекту (ШІ), цифрові інструменти для роботи бібліотекаря. https://www.facebook.com/photo/?fbid=122206710566108172&set=pcb.122206710860108172&locale=uk_UA
- 1.3. Члени ЧОВ УБА протягом січня-вересня 2025 року долучилися до комплексу заходів «Симоненкове слово на захисті України»: до 90-річного ювілею Василя Симоненка, проєкту, організованого Черкаською обласною бібліотекою для юнацтва імені Василя Симоненка:
- Творчий літературно-мистецький вечір «Вітрила пам'яті Василя Симоненка» за участі науковців, членів родини письменника та молодих виконавців
https://www.youtube.com/watch?v=mAQ7hAJtffY&list=PLFdv8GgE_jSCjMH9wpqmn2sELd5K1iV9Y&index=2&t=45s,
 - Вечір пам'яті Василя Симоненка «На світі такий один» за участі членів родини письменника,
 - «З іменем Василя Симоненка» (круглий стіл, приурочений 25-річчю з часу присвоєння Черкаській обласній бібліотеці для юнацтва імені письменника (за участі лауреатів Симоненківської премії різних років, завідувачки Бівецького музею-садиби Василя Симоненка Людмили Мисник та художника з м. Лубни Володимира Мірошніченка; освітянки Тамари Пальтової; поета Анатолія Сухобруса, працівників Черкаського обласного краєзнавчого музею, берегині літературно-меморіального музею Василя Симоненка Ніни Симоненко; вчителів і учнів української мови і літератури та завідувачки музею-світлиці Василя Симоненка Черкаської СШ №33 ім. В. Симоненка),
 - Творча вечірка молоді «Хто сказав, що все уже відкрито?.. Василь Симоненко»,
 - Відеофлешмоб «90 поезій до 90-річного ювілею Василя Симоненка» (всього 214 учасників) <https://www.youtube.com/@symonenkolib/videos>
 - Цикл відеомонологів «Говорять лауреати Симоненківської премії. Василь Симоненко для мене це:...» (записано 16 відеодіалогів <https://www.youtube.com/@symonenkolib/videos> та ін.

- 1.4.** З метою привернення уваги до бібліотек та промоції читання 14 травня 2025 року на базі Черкаської ОУНБ імені Тараса Шевченка відбувся круглий стіл з міжнародною участю «Подвижники національного відродження: Лев Биковський і Василь Доманицький», присвячений 130-річчю від дня народження Лева Биковського та 115-річчю пам'яті Василя Доманицького. Захід зібрав науковців, краєзнавців, бібліотекарів, архівістів та представників культурних установ з Черкащини та з-за кордону. Він став важливою платформою для популяризації наукової, видавничої та громадської спадщини видатних українських діячів, які присвятили своє життя розвитку національної культури, збереженню історичної пам'яті та формуванню української ідентичності. <http://new.library.ck.ua/index.php/korystuvachu/novyny/podvyzh-hnyky-natsionalnoho-vidrozhennia-lev-bykovskiy-i-vasyl-domanytskyi-kruhlyi-stil>
- 1.5.** У 2025 році бібліотеками області було проведено комплекс заходів до Всеукраїнського дня бібліотек:
- «Бібліотечний NON-stop: згуртовуємося задля Перемоги!» та урочистості <http://new.library.ck.ua/index.php/korystuvachu/novyny/urochystosti-z-nahody-vseukrainskoho-dnia-bibliotek>
 - свято «Вітаємо книгодрузів!» з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек <https://chobd.ck.ua/index.php/9385-28092025-vitaiemo-knyhodruziv-u-bibliotetsi-proishlo-sviato-nahorodzhennia-ditei-peremozhstv-chotyrokhtvorchykh-konkursivhttps://www.facebook.com/share/p/17LESD83Qg> та ін.
- 1.6.** Черкаське обласне відділення УБА стало співорганізатором обласного заочного краєзнавчого конкурсу «Моя Мала батьківщина», що тривав з 5 травня по 31 серпня 2025 року. Публічні бібліотеки територіальних громад Черкащини активно ділилися своїми ідеями, напрацюваннями та креативними підходами в межах конкурсу. Участь у конкурсі взяли 30 бібліотек із 18 територіальних громад області (Балаклеївської, Білозірської, Звенигородської, Драбівської, Калинопільської, Корсунь-Шевченківської, Леськівської, Маньківської, Монастирищенської, Набутівської, Селищанської, Смілянської, Тальнівської, Уманської, Христинівської, Чигиринської, Чорнобаївської, Шрамківської). Матеріали, подані на конкурс, продемонстрували унікальні ідеї та сучасні формати краєзнавчої діяльності, бібліотуризму, літературно-мистецьких ініціатив, а також підтвердили важливу роль бібліотек у збереженні національної пам'яті та культурної спадщини. Визначені журі переможці конкурсу у трьох номінаціях отримали цінні призи від Черкаського

обласного відділення Української бібліотечної асоціації та дипломи.<http://new.library.ck.ua/index.php/bibliotechnym-fakhivtsiam/podii/zavershyvsia-oblasnyi-zaochnyi-kraieznavchyi-konkurs-moia-mala-batktivshchyna>

Ціль 2: Розвивати професійні компетентності бібліотекарів через розбудову освіти впродовж життя та надавати їм соціально-психологічну підтримку.

2.1. Актив та члени відділення взяли участь у підсумковій нараді бібліотечних працівників області та тренінгу «Діяльність бібліотек Черкащини в 2024 році та вектори в сучасних реаліях», що відбулася 9 квітня 2025 року в Черкаській обласній універсальній науковій бібліотеці імені Тараса Шевченка. Захід став важливою платформою для обміну досвідом, обговорення актуальних питань та визначення подальших кроків у розвитку бібліотечної галузі Черкащини, засвідчив високий професіоналізм та відданість своїй справі бібліотечних працівників області, їхнє прагнення до інновацій та готовність відповідати на виклики сучасності.<http://new.library.ck.ua/index.php/bibliotechnym-fakhivtsiam/podii/diialnist-bibliotek-cherkashchyny-v-2024-rotsi-ta-vektory-v-suchasnykh-realiakh-pidsumkova-narada-bibliotechnykh-pratsivnykiv-oblasti>

2.2. Активом ЧОВ УБА започатковано та видано перший випуск інформаційного бюлетеню «Бібліотечна Черкащина», на сторінках якого бібліотечні фахівці області діляться інноваційним досвідом роботи.<https://nextcloud.sucho.org/s/9pbz8QzNnmjYcRA>

2.3. У 2025 році відбулися дві виїзні бібліозустрічі «Бібліотека як ресурс розвитку та підтримки громади» в публічних бібліотеках Чорнобаївської та Звенигородської територіальних громад, які модерувала завідувачка науково-методичним відділом Черкаської ОУНБ імені Тараса Шевченка Наталія Вітавська. Зустріч стала важливою платформою для обміну досвідом та обговорення ролі бібліотек як інформаційних, освітніх та культурних центрів. Заходи, до яких долучилися бібліотекарі й інших громад області, ще раз підтвердили, що бібліотеки сьогодні – це справжні центри розвитку, які об'єднують громади та допомагають їм адаптуватися до сучасних викликів.<http://new.library.ck.ua/index.php/bibliotechnym-fakhivtsiam/podii/biblioteka-iak-resurs-rozvytku-ta-pidtrymky-hromady-profesiina-zustrich>

2.4. Протягом квітня-вересня 2025 року на платформі ZOOM діяла навчальна платформа методиста, ініційована Черкаською ОУНБ імені Тараса Шевченка та ЧОВ УБА, «Навчаємося, створюємо, втілюємо». Відбулися тренінги, практичні заняття на теми: «Безбар'єрність діяльності публічних бібліотек», «Створення розмовних клубів з української мови», «Діяльність

бібліотек в соціальних мережах».
<http://new.library.ck.ua/index.php/bibliotechnym-fakhivtsiam/podii/yak-stvoryty-dostupne-seredovyshche-porady-dlia-bibliotekariv-praktychnyi-treninh>

2.5. Члени Черкаського обласного відділення Української бібліотечної асоціації взяли активну участь, як наживо, так і онлайн, у XV Львівському міжнародному бібліотечному форумі, що відбувся у змішаному форматі 16-20 вересня 2025 р.

2.6. Обласний відеоконкурс серед бібліотекарів публічних бібліотек територіальних громад Черкащини «Бібліотекар читає, бібліотекар радить» було проведено Черкаською обласною бібліотекою для юнацтва імені Василя Симоненка.

2.7. 19 вересня 2025 р. – семінар-практикум «Публічні та шкільні бібліотеки – партнерство заради майбутнього» (проведено для професійної спільноти шкільних бібліотекарів закладів загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад (Будищенської, Леськівської, Мошнівської, Руськополянської, Степанківської, Червонослобідської) (Черкаська обласна бібліотека для юнацтва імені Василя Симоненка).
https://www.facebook.com/photo/?fbid=1145775390984279&set=pcb.1145775947650890&locale=uk_UA

Ціль 3: Поширення та застосування дієвих інструментів бібліотечної адвокації.

У звітному році Черкаське обласне відділення Української бібліотечної асоціації на всіх рівнях лобіювало і захищало права громадян на бібліотечне обслуговування, безперешкодний і рівноправний доступ до інформації та інших бібліотечних послуг. Бібліотеки Черкащини позиціонували себе як безпечні місця, центри розвитку волонтерського руху, громадської активності, підтримки внутрішньо переміщених осіб, відкриті простори для навчання впродовж життя. У 2025 році Президією, активом, членами ЧОВ УБА в бібліотеках області було проведено велику кількість заходів, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб, на доступ до бібліотечних послуг осіб з інвалідністю, на допомогу воїнам Збройних Сил України, які розкривали цінність та значимість бібліотек для суспільства.

3.1. Бібліотеки області взяли участь у благодійній всеукраїнській акції «Бібліотека українського воїна» по зборі книг для захисників України.
<http://new.library.ck.ua/index.php/korystuvachu/novyny/biblioteka-zavitala-do-odnoho-z-medychnykh-zakladiv-de-prokhodiat-reabilitatsiiu-ukrainski-viiskovi>

3.2. З метою психосоціальної підтримки ветеранів, які проходять лікування, відбувалися виїзні акції «Бібліотека для героїв: книги та корисна інформація для ветеранів» (Черкаська ОУНБ імені Тараса Шевченка).

3.3. Літературно-мистецькі діалоги із воїнами ЗСУ «На захисті Слово!» та Цикл патріотичних мистецьких годин, присвячених російсько-українській війні «Незламно вільні! Незламно сильні!» (Черкаська обласна бібліотека для юнацтва імені Василя Симоненка).

3.4. У 2025 році Президією ЧОВ УБА відбулося подання здобуття звання та відзнак Всеукраїнського конкурсу УБА «Бібліотека року 2025».

3.5. У вересні члени ЧОВ УБА в Черкаській ОУНБ імені Тараса Шевченка провели екскурсію для слухачів програми «Студенти третього віку» Територіального центру надання соціальних послуг. <http://new.library.ck.ua/index.php/korystuvachu/novyny/do-biblioteky-zavitaty-slukhachi-prohramy-studenty-tretoh-viku-terytorialnoho-tsentr-nadannia-sotsialnykh-posluh>

3.6. Протягом року членами ЧОВ УБА надавалася бібліодопомога мешканцям Черкаського геріатричного пансіонату. <http://new.library.ck.ua/index.php/korystuvachu/novyny/bibliodopomoha-meshkantsiam-cherkaskoho-heriatrychnoho-pansionatu>

3.7. Для членів відділення в Черкаській ОУНБ імені Тараса Шевченка відбувся психологічний тренінг «Особливості комунікації з військовими та з членами їх сімей» <http://new.library.ck.ua/index.php/korystuvachu/novyny/osoblyvosti-komunikatsii-z-viiskovymy-ta-z-chlenamy-ikh-simei-psykholohichniy-treninh>

Ціль 4: Активізація включення молоді в інноваційну діяльність бібліотек

4.1. Залучення молодих бібліотекарів до організації та проведення заходів та клубів за інтересами в бібліотеках.

Приклад – успішна робота інформаційно-культурного центру «Вікно в Америку» в Черкаській ОУНБ імені Тараса Шевченка. https://www.facebook.com/viddil.lit?locale=uk_UA

<http://new.library.ck.ua/index.php/korystuvachu/novyny/10-rokiv-woa>

4.2. Комплекс заходів для юнацтва і молоді з інвалідністю «Бібліотека без бар'єрів» задля соціальної адаптації молоді з інвалідністю. (Черкаська обласна бібліотека для юнацтва імені Василя Симоненка).

4.3. Комплекс заходів для учнівської та студентської молоді (Черкаська обласна бібліотека для дітей):

- обласні етапи Всеукраїнських конкурсів «Лідер читання», «Творчі канікули»; <https://chobd.ck.ua/index.php/9374-vitaiemo-peremozhtsiv-oblasnoho-etapu-konkursu-lider-chytannia-2025> <https://www.facebook.com/share/p/193dFajyhE/>

- обласний етап Міжнародного екологічного конкурсу дитячого малюнка «Майбутнє планети у наших руках»; <https://chobd.ck.ua/index.php/9209-vyznacheno-peremozhystiv-oblasnoho-etapu-konkursu-maibutnie-planety-u-nashykh-rukakh>
- Всеукраїнський тиждень дитячого читання; <https://chobd.ck.ua/index.php/9205-20032025-u-bibliotetsi-vidkryly-vseukrainskyi-tyzhden-dytiachoho-chytannia-2025> ; <https://chobd.ck.ua/index.php/9225-20-27-03-2025-tizhden-dityachogo-chitannya-v-bibliotetsi-projshov-yaskravo-j-plidno>
- бібліовечірка «Книжкова ніч Гаррі Поттера» (до Міжнародного дня дитячої книги); <https://chobd.ck.ua/index.php/9208-28032025-biblioteka-vpiate-doluchylasia-do-mizhnarodnoi-aktsii-knyzhkovyi-den-harri-pottera>; <https://www.facebook.com/share/p/1ZWuBR5KuE/>
- євроквест «Пізнаємо Європу разом»; <https://www.facebook.com/share/p/1H15ewMdYY/> <https://chobd.ck.ua/index.php/9196-07032025-virtualnyi-ekspres-tur-yevropoiu-u-novii-hri-dlia-maliukiv>
- благодійний ярмарок хенд-мейду «Бібліокреатив – на допомогу ЗСУ»; <https://www.facebook.com/share/p/17WF9HP6e7/>
- квест «Таємниця козацького скарбу» (за мотивами творів А. Кокотюхи) <https://chobd.ck.ua/index.php/9384-23-26-09-2025-chitacham-predstavili-novij-kvest-iz-poshukami-kozats-kikh-skarbiv> <https://www.facebook.com/share/p/1KzJNBPGX3/> та ін.

Ціль 5: Сприяння інтеграції бібліотекарів України у світову професійну спільноту

5.1. Стажування бібліотекаря 1 категорії відділу іноземними мовами Черкаської ОУНБ імені Тараса Шевченка Віолетти Мисенкоу Литві в листопаді 2025 року.

Ціль 6: Поліпшення комунікації та ресурсне забезпечення програмної діяльності.

6.1. Завдяки фінансовій підтримці американських колег та друзів, зокрема доктора Юлії Госарт, отця Кирила та Церкви Святої Катерини з Лос-Анжелеса (США) в Черкаській ОУНБ імені Тараса Шевченка відкрився новий громадський «Простір Співдії». <http://new.library.ck.ua/index.php/korystuvachu/novyny/v-ounb-imeni-tarasa-shevchenka-vidkryvsia-novyi-hromadskyi-prostir-spivdiyi>

6.2. Малюнки дітей Черкащини з конкурсу «Війну, а не квіти, малюють діти», що відбувся у 2022 році за сприяння Черкаського обласного відділення УБА та Школи інформації Державного університету м. Сан-Хосе (США), четвертий рік продовжують мандрувати виставками в бібліотеках та університетах США та доносити до світової спільноти правду про війну в

Україні.<http://new.library.ck.ua/index.php/korystuvachu/novyny/vystavka-maliunkiv-iunykh-uchasnykiv-oblasnoho-konkursu-viinu-a-ne-kvity-maliuiut-dity>

6.3.17 вересня в Черкаській обласній універсальній науковій бібліотеці імені Тараса Шевченка відбулася презентація міжнародного проєкту «LittleFreeLibrary» («Маленька безкоштовна бібліотека»), учасниками якого стали три обласні бібліотеки та три шкільні бібліотеки міста Черкаси. Втілити ідею на Черкащині вдалося завдяки нашим друзям і партнерам – Школі інформації Державного університету міста Сан-Хосе (Каліфорнія), директору Школи інформації Університету Сан-Хосе (Каліфорнія) доктору Ентоні Чоу, уродженці Черкас, доктору Юлія Госарт, Черкаському обласному відділенню Української бібліотечної асоціації, а також Американській бібліотечній асоціації, на конференції якої в червні цього року зібрано та надіслано до Черкас близько тисячі англomовних книжок і коміксів.<http://new.library.ck.ua/index.php/fakhivtsiu/hromadska-orhanizatsiia-chov-uba/podii-chov-uba/prezentatsiia-proiektu-little-free-library-malenka-bezkoshtovna-biblioteka>

<http://new.library.ck.ua/index.php/fakhivtsiu/hromadska-orhanizatsiia-chov-uba/podii-chov-uba/my-otrymaly-tsinniy-vantazh-zi-spoluchenykh-shtativ-ameryky>

6.4. Для отримання вантажу зі Сполучених Штатів Америки з книгами, вагою 536 кг, відділення зареєстроване в «Автоматизованій системі реєстрації гуманітарної допомоги».

Діяльність ГО «Черкаське обласне відділення Української бібліотечної асоціації» висвітлюється на офіційному сайті Черкаської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Тараса Шевченка, на сторінках бібліотек в соціальних мережах.

<http://new.library.ck.ua/index.php/component/sppagebuilder/page/17>

Голова ЧОВ УБА *оригінал підписано*

Людмила ДЯДИК